

(Fitxer.)

Slavs! (Eslaus!)

Autor: Tony Kushner

Editorial: Theatre Communications Group, 1995. Editat dins la recopilació *Thinking about the longstanding problem of virtue and happiness (Essays, a play, two poems and a prayer)*.

Personatges: Set dones i cinc homes, de diferents edats. Alguns actors poden fer més d'un personatge.

Sinopsi: L'acció s'organitza en tres actes. El primer té lloc al Kremlin l'any 1985 i podem veure com diferents polítics celebren o temen l'arribada d'uns canvis que acabaran convertint-se en la perestroika. El segon acte ens situa a la nit següent, a la cambra de seguretat d'un centre d'investigació on un parell de noies i un membre del politburó intercanvien desenganys i alcohol. L'acte que tanca l'obra passa a Sibèria l'any 1992, quan una de les noies exerceix de doctora en un hospital per a nens amb càncer.

Anotacions: Tony Kushner va protagonitzar el fenomen teatral més fulgurant que ha viscut el panorama nord-americà, com a mínim, durant la dècada dels noranta. De cop i volta, l'autor de la prometedora *A Bright Room Called Day* va ser erigit en l'estendard de la seva generació pel seu nou text: el megapopular *Àngels a Amèrica*. L'obra, que a Catalunya va obrir la Sala Tallers del Nacional amb la representació de la primera part, ràpidament va omplir el prestatge dels premis a cal Kushner. Un èxit aclaparador, però un èxit valuós, molt valuós, i no precisament d'un teatre «qualsevol».

Tant els seus poemes, els seus assaigs, les seves conferències (és recomanable descobrir els seus dots d'orador a través d'Internet) com, evidentment, el seu teatre tenen una descarada voluntat política. Podem incloure Kushner en l'Amèrica dels llibres de Gore Vidal i Susan Sontag, de grups musicals com REM i Green Day, dels còmics de Daniel Clowes i Chris Ware... Aquest país alternatiu i cridaner que ocupa, com si estigués castigat, tots dos marges dels EUA i que pertany a un comprensible progressisme de supervivència. *Àngels a Amèrica* és un atac sense treva al pensament republicà, centrant-se sobretot en l'etapa Reagan, mentre que *Homebody/Kabul* critica la situació a l'Afganistan i *Caroline, or Change* passa comptes a les desigualtats racials. El proper text de Kushner, que en la primera versió s'anomena *Only We Who Guard the Mystery Shall Be Unhappy*, està protagonitzat per una Laura Bush que llegeix *Els germans Karamàzov* als fantasmes dels nens iraquians morts. Genial. Però la vàlua de Kushner està més en la manera amb què transmet el seu teatre compromès que, fins i tot, en el contingut. Kushner és tan directe en el seu pensament (i tan eficaç!) que, quan un acaba de llegir les seves obres, no pot evitar preguntar-se per què hi ha tants autors a qui agrada amagar-se d'allò que pensen i sostreure les conclusions de les seves obres (un dels repetits debats sobre la dramaturgia catalana...). Una altra de les particularitats del teatre polític de Kushner és que, afortunadament per al seu talent i la seva imaginació, s'adhereix a una profitosa tradició de teatre no realista. La comparació amb Brecht és més que evident i Kushner no només es declara fervent admirador de l'alemany, sinó que va fer una celebrada adaptació de *La bona persona de Sezuan*. Malgrat tot, en la seva obra també trobem cites a Williams, Cocteau i Shakespeare, algunes de les seves altres referències.

Com la resta dels seus textos, *Slavs!* («Eslaus!») gaudeix del llegat brechtian, de la claredat i el compromís que tan presents estan en tot el teatre de Kushner. Escrita immediatament després d'*Àngels a Amèrica*, és una d'aquestes típiques obres que queden injustament

eclipsades per un èxit anterior, com si tothom es posés d'acord que aquell autor ja ha tingut prou atenció durant un temps i ara toqués ignorar-lo. Se'ns proposa simplement fer un canvi a coordenades russes desde la mateixa mirada aèria i celestial que va escriure *Àngels a Amèrica* i que, no per casualitat, va titular la segona part del text *Perestroika*. En certa manera és una coda a la seva obra més representativa i ofereix un bon grapat de semblances amb aquest text. Estructurada també en tres actes, *Slavs!* comparteix amb *Àngels a Amèrica* la miscel·lània de temes d'aquesta mentre que, paral·lelament, el to de l'obra viu un contrast constant: de les transcendents reflexions de les assistents del Kremlin a la fogositat lèsbica de dues borratxes, del cinisme polític a la tragèdia dels nens amb càncer. Les fugides brechtianes, o simplement de felicitat irrealitat, ja siguin àngels o radiació de Txernòbil aniquilant polítics, col·laboren a aquest esperit tan kushnerià. Tot plegat per dir-nos que, mentre als Estats Units la perversa dreta de Reagan arribava als pitjors nivells de corrupció, a Rússia l'evolució del comunisme naufragava entre els errors del passat i el dubte davant la perestroika. Al final de *Slavs!*, Kushner també visita el cel, un paratge que, en les dues obres, evidencia encara més les imperfeccions humanes i mostra la impossibilitat de trobar conclusions raonables a qualsevol dilema sobre la virtut i la felicitat. Vivim uns temps de confusió, sembla afirmar el dramaturg, tot i que personatges com Prior i Bonfilla d'*Àngels a Amèrica* i *Slavs!*, respectivament, marquen un camí a l'esperança. Malgrat que l'obra reuneix totes les virtuts de l'autor, potser s'enyora un personatge de l'atractiu de Roy Cohn o Harper a *Àngels a Amèrica*, un d'aquests genials rols plens de contradiccions, que concentren tota la irreprimible intel·ligència i l'enginy de Kushner.